

Chantal Schreiberová

Udržitelně

ZAMILOVÁNA

FRAGMENT

Udržitelně zamilovaná

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Chantal Schreiberová

Udržitelně zamilovaná – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Chantal Schreiberová

FRAGMENT

©2020 Schneiderbuch in der HarperCollins Germany GmbH, Hamburg
Cover design: Designomicon | Anke Koopmann, Mnichov
Cover image: © Anke Koopmann s využitím motivů z shutterstocku
Translation © Martina Brčáková, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-253-5717-0
ISBN e-knihy 978-80-253-5732-3 (1. zveřejnění, 2022) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-253-5733-0 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-253-5731-6 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Obsah

1. Rodinný byznys	7
2. Punčový řez a idioti	17
3. Nové začátky	31
4. Stockholmský syndrom	43
5. Noví přátelé	52
6. Avokáda a osud	64
7. Svět podle Zoe	74
8. Skryté poklady	88
9. Bosky v parku	99
10. Montek a Kapuletová	112
11. Otcové	124
12. Motýli a jiná zvířata	132
13. Na konci vždy vše dobře dopadne	140
14. A jestli to dobře nedopadlo...	149
15. ... tak to ještě není konec	158
16. Otcové 2.0	169
17. Čekej nečekané	180
18. My jsme rodina	194
19. Růže a avokáda	208

Tato kniha je pro Hannah – dceru, učitelku, inspiraci

(* hádej, co mám společného s Reggie ;-))

Rodinný byznys

„Uhlíková kompenzace dělá přibližně šestnáct set.“ Jack uhodil do klávesnice svého laptopu a já se opět musela ptát sama sebe, jak někdo dokáže psát tak rychle dvěma prsty. „Podpořila bys raději projekt permakultury v Tanzanii, nebo stavbu vrtaných studen v Ugandě?“

Máma odmítavě mávla rukou. „Ještě jsem si nezarezervovala let.“

„Ale mami, ty přece musíš letět!“

Máminy prsty nervózně bubnovaly o hranu stolu a já si všimla, že si opět začala do krve okusovat kůži okolo nehtů na palcích. Netušila jsem, proč nechává ostatní prsty na pokoji, ale palce jsou vždycky spolehlivým indikátorem jejího stresu.

„Nebo ne? Když jsi jediná příbuzná?“

Bowie, náš psi kříženec, se přišoural do kuchyně a natáhl se pod stolem tak, že jeho přední tlapky ležely na Jackových nohou, jeho zadní tlapky na máminých a jeho hlava na mých palcích. Byl rodinným psem v pravém slova smyslu.

„Opravdu neexistují žádní další příbuzní?“ zeptal se brácha a máma si povzdechla.

„Skutečně ne,“ řekla. „Byla to sestřenice vašeho zesnulého dědy. Neprovdaná nebo ovdovělá, v každém případě bezdětná. Ve dvaceti se odstěhovala do USA, aby prorazila jako zpěvačka, a rozhádala se kvůli tomu tehdy s celou rodinou. Netušila jsem, co se s ní stalo, dokud nepřišel ten dopis.“ Krátce se zamyslela. „Vlastně to nevím ani teď. Ale zjevně strávila posledních 40 let ve městě, které nikdo nezná...“

Jack už zase ťukal do počítače. „Norman, Oklahoma,“ předčítal z Wikipedie. „Univerzitní město. Celkem 122 000 obyvatel. Z toho 25 000 studentů. Není to zrovna metropole.“

„Takže asi taky žádná kariéra,“ dodala jsem.

„Ne, patrně ne,“ souhlasila máma. „Musím dát dokonce zálohu na pohřeb, dokud se neprodá její dům. A to může chvíli trvat – alespoň podle toho, jak momentálně vypadá trh s nemovitostmi v USA.“

„*Bohaté* tety z Ameriky totiž existují jen ve filmech,“ řekla jsem a vzdychla. Když se tahle americká tetička zničehonic objevila – i když jen ve formě dopisu advokáta z Oklahoma City, který mámu informoval o její smrti –, nejdřív to přineslo vzrušení. Protože máma „Ms Gertrudu Vannemaker“ vůbec neznala, byl její smutek uměřený a cesta do USA se pro ni mohla stát něčím jako dlouho očekávanou dovolenou – financovanou prodejem majetku prarodiny Gertrudy. Ale teď to vypadalo, že místo toho přeroste celá věc spíš ve finanční zátěž. Let tam a zpět, náklady na právníka, pohřeb...

„Vůbec nemám tušení, jak dlouho to celé bude trvat,“ povzddechla si máma. „Když *Fill up* jednoduše na neurčito zavřu, ztratíme stálé zákaznický, které jsme v posledních měsících s námahou získali.“ Bowie jí začal olizovat nohy ve snaze ji utěšit. Šimral jí na palcích u nohou a pak se přetočil na záda a požitkářsky zavřel své různobarevné oči.

Před rokem máma ukončila svůj pracovní poměr coby lektorka v nakladatelství a splnila si s *Fill upem* svůj sen. Ten název byl můj nápad a musím říct, že jsem na něj fakt hrdá. *Fill up* je obchod, ve kterém lze koupit bez obalu všechno možné od tureckých bio pistácií po stoprocentně biologicky odbouratelný prášek na praní. Člověk přijde s vlastními nádobami a nechá si je naplnit. Samozřejmě tu máme i několik balených produktů, jako třeba rostlinné mléko nebo čokoládu. Ale v každém případě dbáme na nadprůměrnou udržitelnost produktu. Naši malou, zato skvělou nabídku ovoce a zeleniny odebíráme z osmdesáti procent z nejbližšího okolí. Těch pár věcí z Itálie je dováženo CO₂ neutrálně. „Nelze být stoprocentně udržitelný,“ říká vždycky máma. „I s nejlepšími úmysly

člověk někde narazí na své hranice. Ale když už má možnost volby, může vždycky zvolit variantu šetrnou k životnímu prostředí.“

Přesné, že? Nemůžu než naprosto souhlasit. A musím dodat, že jsem jeden z největších máminých fanoušků a jsem na ni neuvěřitelně pyšná.

K obchodu je přidružené naše *Fill up* bistro, kde nabízíme čaj, kafe, limonádu, domácí koláče, sendviče a drobné občerstvení. Všechno bio, veganské a většinou bezlepkové. Zákazník si taky může všechno sám nabrat. Jak už jsem říkala, jsem na ten název docela hrdá.

Všechno začalo prodejem koláčů na naší škole, ze kterého se časem stal malý cateringový servis. To, že moje máma umí splnit i zvláštní dietní požadavky, enormně navýšilo poptávku. Lahodné mini quiche, které nejen vypadají dobře na stole, ale také úžasně chutnají, není zrovna jednoduché sehnat. A navíc ještě veganské a bez lepku? Veganské burgery, které chutnají tak „opravdově“, že se u vegetariánů a veganů skoro ozve špatné svědomí, když se zakousnou? To sotva někdo umí. Pečený cheesecake, jehož chuť je k nerozeznání od „běžného“ cheesecaku, ve kterém ale zároveň není žádné vejce a ani kousek sýra? A žádná pšenice? Taky rarita.

Catering nás bavil, ale bylo to docela stresující. Máma byla pořád zalázaná nápady, co by mohla udělat, aby zrealizovala VŠECHNO, co pro ni bylo důležité. Péct a vařit vegansky a zdravě. Podporovat fair trade. Alespoň symbolicky udělat něco pro životní prostředí, co by mohlo mít efekt sněhové koule a dát do pohybu další věci. Dlouhé měsíce jsme s mámou a Jackem rozvíjeli koncept našeho obchodu *Fill up*. Ale byl to pořád jenom teoretický koncept. Na něco takového člověk přece jen potřebuje perfektní místo. A potom jsme se dozvěděli, že ta stará paní, která vedla galanterii v přízemí našeho domu, jde do důchodu. To bylo poslední postřčení, znamená z vesmíru, že náš okamžik nadešel. Bydlíme ve správné lokalitě pro takový projekt: je tu cítit trochu alternativní nádech, ale taky otevřenost novým trendům, žije tady spousta umělců, mladé rodiny

ohleduplné k životnímu prostředí, navíc se kolem nachází řada dalších útulných obchůdků. Do obchodu otekly veškeré máminy úspory a celkem vysoká půjčka k tomu. Pořádně jsme si proto oddechli, když byl *Fill up* dobře přijat, a to navzdory biosupermarketu o dvě ulice vedle. Jack, Clara a já jsme byli prvními zaměstnanci. Clara je Jackova přítelkyně a nejspolehlivější člověk, jakého znám. Je tak dospělá, že z toho skoro běhá mráz po zádech. A miluje čísla! Takže dělá *Fill upu* účetnictví a vždycky ví, co je třeba doobjednat.

Já se podílím na pečení a vaření a po škole pomáhám v obchodě. Clara pracuje většinou dva dny v týdnu, podle toho, co se děje na univerzitě. Jack ve dnech, kdy nemá semináře, dokonce stojí za pultem. Můj bratr je taky tím, kdo peče chleba. Je fanatický pekař a neustále zkouší nové druhy. Peče ten nejlepší veganský špaldový chleba, který jsem kdy jedla. Je neuvěřitelné, kolik živočišných produktů může být v chlebu. Vejce! Jogurt! Mléko! Jackovy chleby jsou všechny veganské.

Máma a já jsme „skauti“ stále na lovu nových ekologických produktů: láhve na pití a kelímky na kafe z udržitelných materiálů. Bambusové kartáčky na zuby, znovupoužitelné nerozbitné nádoby na jídlo s sebou, zubní pasta ve žvýkacích tabletách v doplňitelných plechových dózičkách místo obvyklých plastových tub, které končí každých pár týdnů v odpadu. Málem spolu soutěžíme v tom, kdo objeví produkt s vyšším faktorem udržitelnosti. Máma se od začátku zdráhala prodávat kávu s sebou v kelímcích na jedno použití. Ne, ty z recyklovaného papíru taky nepřicházely v úvahu. Buď zůstat v bistru a dát si kafe tam, nebo si ho nechat připravit do vlastního hrnku. Použít to, co člověk má, místo kupování něčeho nového, to je vždy ta nejudržitelnější cesta. Ale pro toho, kdo ještě nemá svůj cestovní hrníček, se v naší nabídce taky něco najde. Na začátku jsme tímto striktním tažením proti vyhazování věcí určitě i pár zákazníků odradili. Ale většina z nich uměla ocenit, že nám *skutečně* jde o životní prostředí

a nechceme jen vydělat peníze. Když o tom teď přemýšlím: obchod, který se pyšní udržitelností a prodává kávu v jednorázových kelímcích? To by fakt nešlo! Máma měla pravdu.

Máme systém bonusů s věrnostní kartičkou: každá desátá káva zdarma a k ní naše domácí sušenka. Teď *Fill up* běžel skoro rok a *opravdu* běžel. Už si na sebe vydělal, včetně splátek úvěru, a já si říkala, že pro nový obchod je to po tak krátkém čase úžasný výsledek. Každopádně to byl opravdový rodinný projekt a my jsme na něj byli zatraceně pyšní. A přirozeně nepřicházelo absolutně v úvahu obchod zavřít, ani dočasně.

„Samozřejmě, že *Fill up* zůstane otevřený!“ vyhrkla jsem a ve stejný moment se ozval Jack: „Jak jako zavřít?“ Všichni tři jsme se museli smát.

„Jak bychom to tedy měli udělat?“ zeptala se pak máma trochu bezradně.

„Myslíš si, že to sami nezvládneme?“ podivil se brácha.

„Ale, Jacku,“ namítla máma s trochu unaveným pousmáním. „Ty a Clara jste přece chtěli na celý červenec do Chorvatska! A Zoe má něco s vaším otcem a taky s Reggie...“

„Clara a já můžeme jet i v září,“ přerušil ji Jack. „A já sním bio certifikované koště z rychle rostoucích domácích dřevin, jestli už táta pro sebe a Zoe něco rezervoval.“

Protáhla jsem obličej. Můj táta byl vyhlášený „last-minute-man“, nebo ještě častěji „no-show-man“. Jemně řečeno: nebyl z nejspolehlivějších. Nemusela jsem to ověřovat, bylo úplně jasné, že Jack má pravdu. „Můj jediný pevný bod je festival,“ doplnila jsem. Vokální skupina, ve které zpívám, měla vystupovat na festivalu Happy Days, což je fakt cool festák, který se každoročně koná kousek od města pod hradní zříceninou. „A s Reggie taky ještě není nic domluvené napevno.“

Možná s ní pojedou na pár dní do Itálie, tam je všude hezky a dojedeme tam v pohodě vlakem. „Navíc myslím, že Reggie ještě pořád hledá

brigádu na červenec,“ dodala jsem. „Už nám tu vypomáhala. S ní bychom byli kompletní!“

„Já nevím...“, odpověděla máma váhavě. „Nemám vůbec dobrý pocit z toho kompletně překopat vaše letní plány... Možná kdybychom si vzali jen dva týdny provozní dovolenou jako jiné malé krámky?“

„To nepřipadá v úvahu!“ prohlásila jsem. „*Berndův biosupermarket* určitě žádné provozní volno nemá!“

Touhle poznámkou jsem se dotkla našeho bolavého místa. Biosupermarket byl naše přímá konkurence – minimálně jeho majitel to tak viděl. My se vlastně chápali spíš jako jejich kreativní doplněk. Ale zjevně jsme jim brali kšeft. Zákazníci, kteří u nás posnídali, u nás často taky rovnou nakoupili zeleninu a ovoce. A většině z nich se „fill up“ koncept zalíbil natolik, že si k nám začali chodit doplňovat prázdné plastové lahve od ekologických přípravků na praní, které nakoupili u Bernda. Je to levnější a o trochu víc to chrání planetu.

Ale nabídka biosupermarketu je mnohem bohatší než ta naše – mají třicet různých druhů rostlinného mléka, zatímco my jen pět, které nám nejvíc chutnají. Mají tam bio masné produkty, bio mléčné produkty i bio vejce, zatímco u nás tohle nenajdete, protože jsme vegani. Nehledě na to, že máme jen šedesát čtverečních metrů, a ne šest set.

„Samozřejmě by to bylo nouzové řešení,“ dodala máma s povzdechem.

„Co se stane, když nepoletíš?“ zeptal se Jack a já na něj hodila rychlý pohled. Chtěl, aby letěla. Taky ale chtěl, aby sama přišla na to, že je to tak pro ni nejlepší.

„Ten právník – nebo je to notář? – ode mě dostane plnou moc a vše prodá...“

„Čímž ale jeho honorář výrazně stoupne,“ skočil jí Jack do řeči. Naše rodina nemá zrovna nejlepší kulturu projevu.

Máma se zamyslela. „Nejspíš,“ uznala. „To, co zbyde po odečtení všech výdajů, nám pak převede.“

„A když po odečtení všech výdajů zbydou pořád *výdaje*? Co potom?“

„Netuším,“ řekla máma a konečky prstů si masírovala spánky. „Ještě nikdy jsem neměla zesnulou americkou tetu.“

Sáhla jsem po dopise od právníka a ještě jednou ho pozorně přečetla: „*Ms Vannemaker's worldly possessions, including her two properties, her car, all household items, art, pets and jewellery, shall pass into Mrs Becker's ownership, as well as...*“

„Třeba bych si předtím měla nechat poradit od nějakého právníka tady,“ řekla máma. „Jestli to dědictví vůbec musím přijmout a...“

„Mami!“ Musela jsem ji zase přerušit a ukázala jsem prstem na jedno místo v dopise. „Tady, podívej se na to! *Pets!* Dědiš její domácí zvířata!“

„Domácí zvířata?“ (Jack)

„Co?“ (máma)

„Co se s nimi stane?“ (Jack)

„A kdo se o ně stará teď?“ (já)

„Není tam nic bližšího?“ (máma)

„Určitě je pošlou do jednoho z těch hrozných amerických útulků, které vypadají jako vězení!“ (já)

„A jestli je nikdo nevyzvedne, tak je utratí!“ (Jack)

„Jako by už nebylo dost hrozné, že je jejich majitelka mrtvá...“ (já)

„Oukej.“ Tentokrát skočila do řeči máma mně. „Tím je to rozhodnuto. Letím. Je fuk, jestli měla dva obří hady, nebo pětadvacet koček. O ta zvířata se musí někdo postarat.“

Tak to bylo jednoduché. Peníze jsou argument, čas je argument, pracovní úspěch je argument. Ale trumf, který vždycky přebije všechny argumenty, je v naší rodině zvíře. *Každému* zvířeti, kterému je možné nějak pomoci, se musí pomoci. Je složité říct, kdo z nás je největší milovník

a ochránce zvířat, ale asi to bude máma. To od ní pocházejí naše hodnoty. Jack a já jsme vyrostli s tím, že každý život si zaslouží respekt.

Jack odešel zavolat Claře a já zavolala Reggie. Myšlenka červencové brigády ve *Fill upu* ji okamžitě nadchla. Nemůžeme jí sice zaplatit tolik, kolik by vydělala jinde, ale není to u nás takový stres, budeme spolu a určitě si to moc užijeme. Tradá! Tým byl připravený a léto mohlo přijít! Najednou jsem byla fakt natěšená. Byl to úplně jiný pocit, nést plnou odpovědnost, než jen trochu pomáhat – i když to *trochu* bylo celkem velké.

A kromě toho mi nezbyl čas na to, přemýšlet o Milovi. Udělala bych cokoli, abych na něj nemusela myslet. Už aby byly prázdniny a já na něj pořád nenarážela. Nikdy jsem nevěděla, kam se přitom mám dívat.

Máma mě vytrhla z nechtěných myšlenek na Mila, než se stihly rozjet, jak to dělaly vždycky. „Není ti v tom tlustém svetru horko, Zoe?“ Její oči se na mě dívaly tím starostlivým maminkovským pohledem. „Nejsi nemocná?“

„Ne, ne, je mi skvěle.“

„Je dvacet pět stupňů, a ty jsi oblečená jako v zimě.“

Ne, byla jsem oblečená jako holka, která má céčka, možná dokonce děčka. Jako holka, která nechce přitahovat pohledy nezralých idiotů na svůj dekolt.

„Nepůjdeme zítra nakupovat? Viděla jsem ve městě roztomilá tílka...“

„V mojí velikosti nejsou roztomilá,“ procedila jsem. Vyznělo to mnohem ostřeji, než jsem zamýšlela. Proto jsem zamumlala: „Promiň.“

Naštěstí máma věděla, že si to nemá brát osobně.

„Většina z nás by ráda měla takový obvod hrudníku,“ řekla s povzdechem. Jí seděly košíčky B a například svoje indické hippie šaty nosila bez podprsenky. „Tak jako tak mi není jasné, po kom ta prsa máš.“

„A taky boky. A naducané tváře.“

„Ty přece nemáš naducané tváře! A máš přesně takovou postavu, jakou bych si přála! Já byla vždycky vyhublá a kluci prostě koukali skrz mě!“

Ne že by kvůli velikosti mé podprsanky a mým bokům à la Marilyn Monroe stáli kluci frontu. Neměla jsem nadváhu nebo tak, to ne. Ale takové holčičí topy, jako mohla bez problémů nosit moje máma, nebo prostě jen normální tílka na mně vypadaly skoro jako erotické prádlo.

„Musíš se naučit přijmout své tělo, jaké je, miláčku, skutečně je...“

„Maaaaamiiii!“ Fakt jsem si předsevzala ji už nepřerušovat, ale dost mi to ztěžovala. „To už jsme přece probíraly!“ A i kdyby měla stokrát pravdu – a pravděpodobně ji i měla –, nechtěla jsem to teď poslouchat.

Povzdechla si. „Tak dobře.“ Několik sekund přemýšlela, ale nakonec to stejně nenechala plavat. „Ale ty jsi tak překrásná dívka a já bych jen byla ráda, aby ses viděla taková, jakou tě vidím já...“

„Mami, jsem v pubertě a ty jsi moje matka.“ To s předsevzetími jsem raději zapomněla. „Nemůžu se vidět tak, jak mě vidíš ty.“

Musela se smát a já taky. Mám mámu ráda. Chápe spoustu věcí, ale ne všechno.

Reggie té záležitosti se svetry rozumí.

„Proč bys těm idiotům měla dávat záminku k očumování?“ prohlásila. „Brzo jsou prázdniny, to už Mila a jeho partu neuvidíš.“

„Jako na potvoru je už teď ve třídách třicet stupňů.“ Šly jsme zrovna z výtvarky. Učebna je v nejvyšším patře a v létě je tam zatraceně vedro.

„Kdo chce být cudný, musí trpět,“ odpověděla s úšklebkem a s milým úsměvem ukázala prostředníček klukovi, jehož oči se s viditelnou námahou odlepovaly od výstřihu jejího topu.

„Vtipné.“ Reggie ráda provokovala a flirtovala. Když se jí to povedlo, obě aktivity spojila a flirtovala provokativně. Milovala pozornost přinejmenším tak moc, jako já jsem ji nenáviděla. Doplňovaly jsme se skvěle.

„Milo je kretén. Jednoduše na něj zapomeň.“

„Měla jsem za to, že je prý fakt cool a zároveň je doslova neuvěřitelný, že se o mě zajímá.“

„Kdo to řekl?“

„Ty samozřejmě.“

„Je zatraceně netaktní říkat něco takovýho svojí kámošce.“

„Ty jsi zatraceně netaktní.“

Svráštla čelo. „To je taky fakt. Potom jsem to asi opravdu řekla. Každopádně teď je to prostě jen hajzl.“

„Zooooo...!“ Mámino táhlé a důrazné zavolání mě znovu vytrhlo z mého snění.

„Sorry. Mimozemské síly se přechodně zmocnily mého mozku a experimentovaly s ním.“

Máma se na mě znovu podívala tím pohledem. Byla sekundu před tím říct mi, že svou slovní kreativitu a spontánnost mám po otci a ona se diví, jak mu můžu být tak podobná, a tak nepodobná zároveň.

„Mám tě tak ráda, můj poklade,“ řekla nakonec místo toho a s úsměvem mě vzala za ruku.

Můj vzdor v okamžiku roztál. „Já tebe přece taky, supermámo.“

S mámou jsem vážně měla obrovské štěstí. Reggie si na tu svoji v jednom kuse stěžovala. V dobré dny z ní byla jen na nervy, v ty horší se sama chtěla nabídnout k adopci. Pokaždé jsem si potvrdila, že moje máma je úžasná. Zaplavila mě vlna vděčnosti, a tak jsem ji zničehonic objala.

„Užij si Ameriku a nezapomeň se bavit!“ řekla jsem a stiskla ji pevněji. „Jack a já mezitím zdvojnásobíme obrat, uvidíš!“

„Proti tomu určitě nic nemám,“ odpověděla máma a v jejím hlase byl slyšet smích. „Neexistuje nic, co by moje děti nedokázaly.“

Puncový řez a idioti

„Nemáme žádnou bazalku! A žádná zralá avokáda!“ volala jsem rozčileně do telefonu. „Jak dlouho ještě potřebuješ? Během půl hodinky přijdou na oběd lidi z kanceláří!“

Máma byla pryč teprve týden a naše nejčastější otázka od té doby zněla: *Jak to jenom dělá?*

Jack zaklel. „Já nevím, jak to máma dělá, že tu vždycky jsou zralá avokáda. Když koupím taková, která jsou už měkká, jsou uvnitř černá a hnusná. Když je koupím nezralá, válí se tu ještě tři týdny, než je člověk může použít – pak jsou ale zralá všechna naráz a polovina se nám jich zkazí.“

„Jo, jo, výzkum avokád je ještě v plenkách,“ vysvětlila jsem mu a potlačila úsměv. Od té doby, co jsme vedli *Fill up* sami, přinášel každý den nějakou novou hádanku.

„Kup je v Aldi,“ navrhla jsem. „Jsou bio, mají skvělou kvalitu a jsou sotva dražší než ve velkoobchodě. A vždycky tam mají nějaká, která jsou už zralá, ale ještě nejsou přezralá.“

„Zase cesta navíc,“ brblal. „Kromě toho pro pěstování avokád je potřeba neskutečné množství vody. A pak ještě transport! Vsadím se, že nakonec se víc než polovina vyhodí, protože je sklidili příliš brzy nebo nebyla dostatečně opatrně uskladněna. Je fakt ke zvážení, jestli nebyt důslední a nevyškrtnout je z nabídky...“

„Bez avokád se nevracej!“ přerušila jsem ho. „Oba víme, že není možné dělat všechno stoprocentně správně. Děláme toho dobře tolik, že je v pořádku, když jsme tolerantní k avokádům. Řeknu jen tohle: zelená smoothie! Toast s avokádem! Salát s avokádem a mangem. Bagel s guacamole! Avo–“

„Jestli ještě jednou řekneš avokádo, začnu křičet!“ přerušil mě pro změnu můj bratr. „Znám tě. Nemyslíš na naši nabídku, ale jen na svůj oběd. Měj se, sestřičko.“

Jack odešel a můj pohled se zatoulal k misce s ovocem, která stála na pultě a ve které teď vedle banánů a pomerančů čekalo jedno jediné avokádo. Brácha měl přirozeně pravdu. Zbožňuju avokáda. Mohla bych je po zbytek života jíst ráno, v poledne i večer, a neomrzela by se mi. Poslední dobou jsem musela pořád poslouchat, kolik vody spotřebuje hruškovec, na kterém avokáda rostou, a jak moc to zatěžuje životní prostředí. Tisíc litrů vody na kilo avokád! Věděla jsem, že je to hodně. Produkce kila hovězího je spojená s šestnácti tisíci litrů vody, vysvětluju pak všezravicům, kteří se rozčilují nad mým toastem s avokádem. Jako vegan se člověk naučí dělat si rešerše a poznamenávat si relevantní čísla.

Největší nevýhodou avokáda je jeho podíl tuků. Jsou to sice „hodné“, zdravé tuky, ale stejně. Někdy jsem měla pocit, že každé avokádo, které jsem snědla, putovalo rovnou do mé podprsenky.

*„Jsou perfektní. Ještě lepší, než vypadaj. Člověk má zaměstnaný obě ruce.“
Milo se smál a roztáhl prsty na obou rukou, aby to celé bylo ještě obraznější. Bohužel nebylo nejmenších pochyb, že mluví o mých prsou.*

„Takže se vyplatilo změnit typ,“ prohlásil jeden z jeho kamarádů. Byl to Chris, basista kapely.

„To si piš!“

„Jen proto, že někdo změní holku, nezmění automaticky svůj typ,“ řekl Lasso, vysoký, hubený kytarista. Jak pravdivé. Když kouzlo velkých prsou pomine, přejde se zpět k hubeným modelkovským typům.

„Prý má dobrej hlas,“ řekl Chris.

Úžasně. Neskládám se tedy jen z prsou, ale z prsou a hlasu.

„Chtěli jsme přece do repertoáru přidat pár duetů.“

„Myslím, že radši nebudu míchat práci a soukromí,“ prohlásil Milo zamysleně. „Zpěvaček je nekonečně, ale takovejhle kalibr je jen jeden.“ Další salva smíchu.

Měla jsem mu předem poslat zprávu, že ho vyzvednu ze zkoušky. Ale chtěla jsem si poslechnout, o čem se baví. Jejich kapela se jmenovala The4Monkeys. Kluci byli zatraceně dobří a hráli už opravdové koncerty, za peníze. Milo měl bezvadný hlas, do toho jsem se zamilovala jako první. A hrál taky skvěle na kytaru.

A potom ty tmavé vlasy, oči ve tvaru mandlí, úzké boky. Takové kombinaci holka těžko odolá. Několik prvních týdnů se zdálo úplně bláznivé, že se o mě vůbec zajímá. Byla jsem opatrná, váhala jsem. Ale on byl tak sladký a tak cool, a k tomu zpěvák a kytarista! A tak se stalo, že jsem se fakt, ale fakt zamilovala.

Hloubka pádu a tvrdost přistání tomu odpovídaly. Chtěla jsem si kapelu prostě poslechnout bez tisíců rušivých elementů. A překvapit Mila. A tohle jsem měla za to. Stála jsem s ubrečeným obličejem na chodbě před zkušebnou a už příliš dlouho tajila dech. Pak ale moje plíce potřebovaly zase vzduch a nádech přinesl i hlasité vzlyknutí. Když rozhovor uvnitř utichl, bylo mi jasné, že mě slyšeli. Otočila jsem se a běžela zpátky chodbou, kterou jsem přišla. Běžela jsem dál ulicí až domů, kde bohudíky nikdo nebyl. Vzala jsem Bowieho a jeli jsme tramvají na kraj města. O půl hodiny později jsem se cítila natolik dobře, že jsem Milovi poslala zprávu, že je konec.

Odtrhla jsem se od černo-zelené dokonalosti avokáda, která vyvolala mou vzpomínku, a rozhodla se, že je čas na první latté tohoto dne. Pohled do lednice mi oznámil akutní nedostatek rýžovo-mandlového mléka. I když jsem byla v obchodě sama, nebyl problém dojít dozadu do skladu a donést nové zásoby, protože nad dveřmi jsme měli kameru, která by zachytila případného zloděje.

Nevzpomínala jsem si, že by mamka někdy musela něco doplňovat už dopoledne, ještě před prvním návaem zákazníků. Nikdy od vzniku obchodu. Ona by byla bývala doplnila zboží ještě předchozího dne večer. No jo, učím se každým dnem, pomyslela jsem si, jakmile jsem otevřela dveře. Sklad jsem měla ráda. Za horkých dnů jsem tam někdy seděla ještě po práci a četla si nebo poslouchala muziku. Bylo tu příjemně chladno a být obklopena množstvím bio a veganských potravin mě vyloženě uklidňovalo. Ačkoliv jsem dveře do obchodu nechala otevřené na špehýrku, jakmile jsem vstoupila do skladu, připadala jsem si, jako bych byla na jiné planetě. Začala jsem si pro sebe broukat a písnička, která mi jako první padla na mysl, měla jednoznačně souvislost s Milem, nikoliv s avokády. Zнала jsem ten refrén z paměti, dala jsem se do toho bez váhání, s každou řádkou hlasitěji:

 All the people on the street, I hate you all
 And the people that I meet, I hate you all
And the people that I know, I hate you all
And the people that I don't, I hate you all
 Oh, I hate you all
 I bet you think I'm kidding
But I promise you it's true...

Zpívala jsem si ještě ve chvíli, kdy jsem za sebou zavírala dveře do skladu a pod paží svírala tři kartony rýžovo-mandlového mléka.

 I hate most everybody
But most of all I hate
Oh, I hate you!

Byla jsem jedna z těch, kteří zavírají oči, když zpívají naplno, a poslední větu jsem zpívala s obrovským nasazením. Když jsem oči otevřela a zpozorovala pobaveného týpka na druhé straně pultu, leknutím jsem málem upustila kartony s mlékem.

„Ahoj,“ řekl. „Ať už bylo to číslo určeno komukoliv, nechtěl bych být v jeho kůži,“ smál se. „Nemusíš se cítit trapně. Kdyby někdo načapal při zpěvu *mě*, to by bylo trapný. Ale ty máš úžasný hlas. Páni!“

„Ehm, díky,“ zamumlala jsem.

„Rádo se stalo,“ odvětil přátelsky. „Čistá pravda.“

Zdalo se, že červeně v mém obličejí ustupuje, takže jsem se podívala před sebe. Byl starší než já a o něco mladší než Jack, snad sedmnáct nebo osmnáct, měl delší světle hnědé vlasy, s konečky vyšisovanými od slunce. I jeho oči byly světlé, modré nebo modrošedé. A pořád ještě se smály, ačkoliv se viditelně snažil zůstat vážný.

„Jedno latté, prosím,“ doplnil. „Až se k tomu dostaneš.“

„Víš, že nemáme kravské mléko?“ zeptala jsem se pro jistotu. Viděla jsem už spoustu šokovaných obličejů, když jsem chtěla upřesnění třeba u objednávky cappuccina: „Ovesné, mandlové, sójové, rýžové, rýžovo-mandlové, nebo kokosové mléko?“

„To mě napadlo, už když jsem si přečetl vaši ceduli.“

Na naší ceduli stojí velkými písmeny „Fill up“ a pod tím menším písmem: „Obchod a bistro. Zero waste. 100% vegan.“

„Tu si bohužel nepřečte každý.“

„Já jo.“

„Tak to se ta cedule konečně vyplatila. Ovesné, mandlové, sójové, rýžové, rýžovo-mandlové, nebo kokosové mléko?“

„Přijde na to.“ Svrástil čelo, ukázal na karton ovesného mléka, který stál vedle kávovaru, a zeptal se: „Máte tady od toho ještě verzi pro baristy?“

Aha, znalec. Zakroutila jsem hlavou. „Máme jen tohle. Je v něm jen oves, sůl a voda, žádné přídatné látky. Tak proto.“

„Oukej, tak si vezmu rýžovo-mandlové.“ Zatvářil se rozpačitě. „To pěni líp.“

„Ne líp než čisté mandlové mléko.“

„Pravda, ale rýžovo-mandlové chutná líp.“

Přikývla jsem. „Dobrá volba. Rýžovo-mandlové latté bude hned.“ Věděla jsem, proč koukal tak rozpačitě, a trochu jsem se pro sebe pousmála, zatímco jsem pěnila mléko. Pěna na latté je spíš dámská záležitost. Chlapi se na to většinou tolik nesoustředí. U piva jo. Ale ne u kafe. A vůbec chlapi latté moc nepijou. V každém případě ne odpoledne.

„Já vím, že je to pití pro holky,“ řekl, a mně zamrzl úsměv na rtech. Umí ten týpek číst myšlenky?

„Moje bývalá přítelkyně to taky říkala, a proto jsem vždycky rozpačitý, když si ho objedávám.“

„To je zlé,“ řekla jsem a snažila se zůstat vážná. „Zřejmě opravdové trauma. To už určitě nikdy nebudeš moct žádné ženě věřit.“

Vyprskl smíchy. „To je dost dobře možné.“ Napřáhl ruku přes pult. „Mimochodem, já jsem Leon.“

„Zoe.“

Chvilí mě pozoroval a potom spokojeně pokýval. „To k tobě sedí. Moc hezké jméno.“

Zatímco jsem přemýšlela, jestli to byl kompliment mému jménu, nebo taky mně, doplnil: „Takže, Zoe. Jako útěchu naléhavě potřebuju něco sladkého.“

„Něco fakt chlapského jako jablečný koláč, nebo raději punčový dortík? Co se k latté hodí víc?“

„Sakra,“ řekl. „Miluju punčové dorty.“ Vypadal u toho tak zdrceně, že jsem vyprskla smíchy. Pak jsem se rozhodla mu to ulehčit. „Naše domácí

punčové dortíky obsadily při slepé ochutnávce jednoho magazínu pro gurmány první místo,“ vysvětlila jsem mu hrdě a ukázala na plaketu na vitríně. „Náš produkt byl jediný veganský.“

To bylo minulý rok na jaře – chvíli potom, co jsme otevřeli. Jeden z našich vůbec prvních zákazníků nás nominoval do soutěže v jednom časopise.

Vzdychl a vyčítavě se na mě podíval. „Moc mi nepomáháš, abych si zachoval aspoň trochu mužnou tvář,“ prohlásil.

„Viděla jsem na Instagramu fotku, na které Chris Hemsworth jí punčový dortík.“

Naklonil hlavu. „To sis právě vymyslela.“

„Jo.“ Oba jsme se zasmáli.

„Ok, vezmu si punčový dortík,“ řekl rozhodně. „A sním ho tak mužně, jak jen to půjde.“

Zatímco jsem chystala jeho kávu a dávala dort na talíř, znalecky okukoval náš kávovar. „Páni! To je pořádná starožitnost, co tady máte! FAEMA, že?“

„Jo, přesně tak,“ odpověděla jsem hrdě. „FAEMA Presidente z roku 1964. Jsi první, kdo to poznal.“

„Koníček mého otce,“ vysvětlil Leon. „Sbírá staré kávovary a opravuje je.“

„Drahý koníček,“ poznamenala jsem.

„No jo,“ řekl. „Jiní zase sbírají auta.“

Zasmála jsem se. „Nikdo, koho *já* znám,“ odpověděla jsem. Můj otec vydělává se svou PR-agenturou dost a vlastní dvě auta, jedno malé do města a velký terénní vůz. I když se mu s Jackem snažíme už celou věčnost vysvětlit, že nikdo „nepotřebuje“ dvě auta a že auto není po pěti letech „staré“. Každopádně to není žádná sbírka.

„A auta taky neumí udělat kávu,“ přisadila jsem.